

Sygn. akt VIII Pz 55/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka (spr)

Sędziowie: SSO Grażyna Łazowska

SSR del. Anna Capik- Pater

po rozpoznaniu sprawy 27 sierpnia 2018 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie J. Z.

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o rekompensatę z utracony deputat węglowy

na skutek zażalenia pozwanej

od postanowienia w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego zawartego w wyroku Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 16 maja 2018 *sygn. akt* IV P 92/18

p o s t a n a w i a:

1. zmienić punkt 2 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powoda J. Z. na rzecz Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;
2. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej 367,50 (trzysta sześćdziesiąt siedem 50/100) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu zażaleniowym.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (spr) (-) SSR del. Anna Capik- Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. VIII Pz 55/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 maja 2018 roku Sąd Rejonowy w Z. oddalił powództwo J. Z. o świadczenie rekompensacyjne z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla i odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania.

Powód domagał się przyznania świadczenia rekompensacyjnego w wysokości 10 000 złotych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. Zakończył pracę w (...) S.A. Oddział Kopalnia (...) w 2015 roku i następnie przeszedł na emeryturę.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że w wyniku zawartych porozumień i dokonanych wypowiedzeń nastąpiło skuteczne pozbawienie emerytów i rencistów górniczych uprawnienia do bezpłatnego węgla .

Zarząd (...) SA w K. od stycznia 2015 roku dokonał likwidacji prawa emerytów, rencistów i innych uprawnionych osób do bezpłatnego węgla. Powód nie wykazał, że jako emeryt otrzymywał deputat węglowy.

Powództwo zostało oddalone, a o kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

Zdaniem Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie można przyjąć, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu powołanego przepisu, bo sprawa w chwili wytaczania powództwa miała charakter precedensowy, krótki termin do wniesienia odwołania od decyzji odmawiających prawa do deputatu węglowego mógł powodować pochopność decyzji powoda. Ustawa z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla przyznała to prawo tylko niektórym emerytom górniczym. W niniejszej sprawie obciążenie powoda kosztami procesu byłoby niesłuszne i niesprawiedliwe.

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego wniosła pozwana zarzucając naruszenie art. 98 k.p.c. w związku z art. 102 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i niewłaściwą ocenę przesłanki „przypadku szczególnie uzasadnionego” oraz naruszenie prawa materialnego, a to § 2 pkt 4 w związku § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia Sądu zawartego w pkt 2 wyroku i zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym . Pozwana podniosła, że powództwo od początku było niezasadne, bowiem powód jako emeryt nigdy nie był uprawniony do świadczenia rekompensacyjnego. Jego sytuacja materialna jako emeryta górniczego z pewnością pozwala na uiszczenie kosztów. Przepis art. 102 k.p.c. nie może być rozszerzająco wykładany.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Powód w niniejszej sprawie domagał się zasądzenia kwoty 10 000 zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. 2017 pozycja 1971). Podniósł, że został zmuszony do podpisania porozumienia zmieniającego warunki płacy jako pracownik , przez co został pozbawiony prawa do bezpłatnego węgla.

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 lit.a do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in. emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia. Wypełniając wniosek o świadczenie rekompensacyjne powód miał do dyspozycji pismo jak wypełnić wniosek wraz z pełną , czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Również w decyzji odmownej z dnia 5 lutego 2018 roku pozwana ponownie wskazała podstawy rozstrzygnięcia. Z treści pozwu wynika, że powód był świadomy, iż nie są osobą uprawnioną w rozumieniu ustawy .

Samo subiektywne poczucie krzywdy, czy subiektywna ocena co do zasadności żądań również nie uzasadniają odstąpienia od zwrotu kosztów procesu. Muszą one korespondować z trudną sytuacją materialną powoda. Sąd Rejonowy nie poczynił żadnych ustaleń w tym zakresie. Brak jest informacji o sytuacji materialnej, co również nie uzasadnia odstąpienia od obciążania kosztami. Należy podnieść, że zła sytuacja finansowa, stanowiąca podstawę do zwolnienia strony od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, nie wyczerpuje sama w sobie przesłanek zastosowania

art. 102 k.p.c., a przepis ten, z uwagi na swój szczególny charakter, nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienie.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Przyznanie przez ustawodawcę prawa do rekompensaty niektórym emerytom i rencistom nie przemawia za odstąpieniem osób nieuprawnionych od obciążania kosztami postępowania. Powództwo od samego początku było bezpodstawne i strona wnosząca pozew winna liczyć się z obowiązkiem poniesienia kosztów wywołanych swoim działaniem. Podstawą oceny, czy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprocesowa. Zdaniem Sądu Okręgowego, powód nie wykazał żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c.

W związku tym zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, §1¹, §2 k.p.c. w związku art. 386 § 1 k.p.c. O kosztach zastępstwa radcowskiego orzeczono na podstawie § 2 pkt 4 w związku § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2018 poz. 265) .

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (spr) (-) SSR del. Anna Capik- Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia